

Briselē, 2018. gada 19. novembrī
(OR. en)

13823/18

COASI 258
ASIE 59
CFSP/PESC 1048
CSDP/PSDC 658
RELEX 966
COHAFA 99
COHOM 141
COTER 160
DEVGEN 209
MIGR 188
TRANS 552
WTO 294
COPS 434
POLMIL 209

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepri. dok. Nr.: 13821/18

Temats: Afganistāna

– Padomes secinājumi (2018. gada 19. novembris)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Afganistānu, kurus Padome pieņēma 3252. sanāsmē, kas notika 2018. gada 19. oktobrī.

Padomes secinājumi par Afganistānu

Vispārīgie aspekti

1. Atgādinot ES 2017. gada stratēģiju un Padomes 2017. gada oktobra secinājumus, Padome atkārtoti apstiprina savu ilgtermiņa apņemšanos atbalstīt Afganistānas tautu tās ceļā uz mieru, drošību un labklājību. ES uzskata, ka miermīlīga un labklājīga Afganistāna ir pamats stabilitātei un attīstībai visā reģionā. Padome atzinīgi vērtē Sadarbības nolīguma par partnerību un attīstību (CAPD) provizorisko piemērošanu, jo šis nolīgums ir svarīgs solis divpusējās attiecībās starp ES un Afganistānu.
2. Ministru konference par Afganistānu, kas 2018. gada 27.–28. novembrī notiks Ženēvā, būs svarīga iespēja izvērtēt progresu, kas panākts savstarpēji apstiprinātu reformu īstenošanā kopš Briseles konferences 2016. gadā, un noteikt uz nākotni vērstu programmu mieram, stabilitātei un ilgtspējīgai attīstībai. ES ļoti atzinīgi vērtē ANO aģentūru un Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības misijas Afganistānā apņemšanos panākt mieru un stabilitāti Afganistānā.
3. Atgādinot Padomes 2018. gada 15. oktobra secinājumus par ES stratēģiju Eiropas un Āzijas savienojamībai, ES atbalsta politisko dialogu un ekonomisko sadarbību starp Afganistānu un tās kaimiņvalstīm un reģionā kopumā, tostarp Vidusāzijas valstīs, izveidojot tīklus un partnerības, kas attīstītu ilgtspējīgu savienojamību. Progress attiecībā uz reģionālo ekonomisko sadarbību un savienojamības projektiem sniegs reālus ieguvumus Afganistānas iedzīvotājiem un stiprinās pašreizējos miera centienus.

Miera, stabilitātes un reģionālās drošības veicināšana

4. Padome ir gandarīta par pieaugošo vienprātību starp galvenajiem Afganistānas, reģionāliem un starptautiskiem ieinteresētajiem rīcībbspēkiem par iespējamā miera procesa parametriem. ES atbalsta iekļaujošu Afganistānas vadītu un īstenotu miera procesu, kurā centrālo vietu ieņem valdība un Taliban, kā vienīgo dzīvotspējīgo kursu ceļā uz ilgtspējīgu bruņotā konflikta risinājumu. Lai šāds process būtu sekmīgs, tam ir jānodrošina vardarbības izskaušana, visu saišu saraušana ar starptautisko terorismu, tiesiskuma ievērošana un cilvēktiesību pilnīgu ievērošana attiecībā uz visiem afgāņiem.
5. Padome aicina visas konfliktā iesaistītās puses, it īpaši Taliban, uzsākt oficiālas miera sarunas. ES pauž gandarījumu par Afganistānas valdības nesenajām iniciatīvām, tādām kā piedāvājums iesaistīties sarunās bez priekšnosacījumiem un šā gada Eid al-Fitr svētku laikā izsludinātais pagaidu pamiers, ko Taliban ievēroja tikai daļēji. Vietējās atbildes reakcijas uz uguns pārtraukšanu pierāda, ka Afganistānas iedzīvotāji dedzīgi ilgojas pēc miera un ir gatavi izlīgt viens ar otru. ES pauž nožēlu, ka vardarbības līmenis nemazinājās, jo Taliban neievēroja valdības pagarināto Eid al-Fitr pamieru un noraidīja turpmāka pamiera piedāvājumu.
6. Paužot nožēlu par pieaugošo upuru skaitu civiliedzīvotāju vidū Afganistānā, ES nosoda visus uzbrukumus civiliedzīvotājiem un civilajiem objektiem, tostarp skolām, reliģiskiem un balsošanas centriem, un atgādina par visu pušu atbildību aizsargāt civiliedzīvotājus saskaņā ar to pienākumiem, ko uzliek starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās cilvēktiesības. ES aicina veikt savlaicīgu izmeklēšanu par visiem civiliedzīvotāju nogalināšanas gadījumiem, piemērojot neatkarīgas un pārredzamas procedūras.

7. Padome aicina visas kaimiņvalstis un reģionālos rīcībspēkus atbalstīt Afganistānas valdības centienus sekmēt mieru un stabilitāti un atzinīgi vērtē tādas iniciatīvas kā Taškentas starptautiskā konference, ko martā rīkoja Uzbekistāna un kas papildina pašas Afganistānas centienus. ES turpinās atbalstīt mieru un stabilitāti ilgtermiņā, izmantojot savu iesaisti ar reģionālajiem partneriem un galvenajiem starptautiskiem ieinteresētajiem rīcībspēkiem, un atbalsta ES īpašā sūtņa Afganistānā nozīmīgo lomu šajā sakarā. ES mudina turpināt reģionālo ekonomisko integrāciju, tostarp veidojot Afganistānas attiecības ar Vidusāziju, kā nozīmīgu ieguldījumu ilgspējīgā attīstībā.
8. ES atzinīgi vērtē Afganistānas valdības un NATO kopīgo paziņojumu 2018. gada jūlija Briseles samitā, ar ko paredz turpināt misijas "Apņēmīgais atbalsts" (Resolute Support) centienus atbalstīt pietiekamus un arvien ilgtspējīgākus Afganistānas nacionālos aizsardzības un drošības spēkus, finansiālā atbalsta pagarināšanu Afganistānas spēkiem līdz pat 2024. gada beigām un ar Afganistānas valdību saistītās saistības.
9. ES aicina visas valstis ievērot Afganistānas suverenitāti, neatkarību, teritoriālo integritāti un nacionālo vienotību. Turpmāk vairs nekad nedrīkst pieļaut to, ka Afganistāna kļūst par pastarpinātas karadarbības perēkli starp ārvalstu rīcībspēkiem. Šajā sakarā ES aicina kaimiņvalstis divkāršot centienus, lai apkarotu terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu visās tā formās un izpausmēs, un iznīcināt drošus patvērumus teroristu tīkliem, pilnībā izpildot pienākumus, kas tām noteikti saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām cilvēktiesībām.
10. ES atbalsta visas starptautiskās iniciatīvas, ar kurām tiek atbalstīts miers Afganistānā nolūkā nodrošināt koordināciju ar valdību saskaņā ar Kabulas procesa vispārējo satvaru, lai maksimāli palielinātu izredzes panākt miermīlīgu politisko noregulējumu.

Demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību stiprināšana un labas pārvaldības un sieviešu iespēju veicināšana

11. 2018. gada oktobra parlamenta vēlēšanas, kas bija pirmās vēlēšanas, ko Afganistāna pati vadīja un sarīkoja kopš 2001. gada, apliecināja iedzīvotāju, tostarp sieviešu un jauniešu, stingru vēlēšanos piedalīties demokrātiskajā procesā, kā arī drosmi un izturību to darīt. ES ļoti atzinīgi vērtē drošības spēku nestos upurus, lai palīdzētu sarīkot vēlēšanas. Padome nosoda vardarbību, kas aizēnoja šīs vēlēšanas, jo īpaši uzbrukumus, kas bija vērsti pret vēlēšanu darbībām. Noziedzīgie un nežēlīgie uzbrukumi civiliedzīvotājiem un amatpersonām, ko vēlēšanu kampaņas laikā veica Taliban un citi teroristu un nemiernieku grupējumi, nav attaisnojami. Padome izsaka līdzjūtību visiem upuriem un viņu ģimenēm un pauž solidaritāti ar tiem. Neraugoties uz pozitīvajām vēlēšanu reformām, kas pieņemtas kopš iepriekšējām vēlēšanām, balsošanu negatīvi ietekmēja būtiskas organizatoriskās un tehniskās grūtības, kā arī aizdomas par krāpšanu lielā apmērā. Tagad ir steidzami jānosaka un jāīsteno stingri un ātri īstenojami pasākumi, kas ļaus saglabāt vēlēšanu rezultātu drošību, pārredzamību, pārskatatbildību un uzticamību. Tam ir būtiska nozīme arī saistībā ar 2019. gada prezidenta vēlēšanām, attiecībā uz kurām ES sagaida, ka politiskās partijas un ieinteresētie rīcībspēki, tostarp Afganistānas valdība un Neatkarīgā vēlēšanu komisija (NVK), sniegs atbalstu demokrātijas procesam un konstruktīvi veicinās politisko stabilitāti. Padome uzsver, ka ir jāturpina pūles šajā jomā, un atkārtoti pauž atbalstu iekļaujošam politiskajam procesam.

12. Ar politisku un finansiālu atbalstu ES joprojām paliek uzticīga pašreizējiem centieniem veicināt un aizsargāt cilvēktiesības Afganistānā. ES atzīst pasākumus, ko valdība šajā sakarā ir veikusi, proti, pieņemot jauno kriminālkodeksu, tiesību aktus spīdzināšanas apkarošanai un tiesību aktus par pret sievietēm vērstas vardarbības izskaušanu. Tomēr saglabājas nopietni izaicinājumi cilvēktiesību jomā, un ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai nodrošinātu cilvēktiesību pilnīgu ievērošanu, jo īpaši – stiprināt politikas un tiesību aktu efektīvu īstenošanu visos līmeņos, visā valstī. Īpaša vērība jāpiešķir tam, lai pilnībā tiktu izmantotas bērnu un sieviešu tiesības, tostarp pasākumiem ar mērķi novērst vardarbību pret bērniem un sievietēm, nepieļaut piespiedu laulības, apkarot spīdzināšanu, sliktu izturēšanos un diskrimināciju, kā arī tam, lai aizsargātu cilvēktiesību aizstāvjus, žurnālistus un minoritātēm piederošu personu tiesības.
13. Atbilstīgi ANO Drošības padomes Rezolūcijai 1325 ES atkārtoti pauž atbalstu tam, lai sievietes jēgpilni piedalītos visās miera iniciatīvās, tostarp miera sarunās, miera veidošanā un konfliktu novēršanā, kā arī valsts drošībā un ekonomikas attīstībā. ES turpina pilnībā iestāties par to, ka tiek īstenots Afganistānas valsts rīcības plāns attiecībā uz sievietēm, mieru un drošību, likums par pret sievietēm vērstas vardarbības izskaušanu un valsts prioritāšu programma ekonomisko iespēju palielināšanai sievietēm.
14. Padome atgādina, ka reformas tiesiskuma, tieslietu un korupcijas apkarošanas jomās ir būtiskas, un mudina Afganistānas iestādes intensīvāk veikt pretkorupcijas pasākumus, tostarp pilnībā īstenojot valsts stratēģiju, kas ietver efektīvu un rezultatīvu korupcijas izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības par to. ES joprojām ir apņēmības pilna attiecībā uz atbalstu, ko tā sniedz efektīvai tiesu un likumības un kārtības sistēmai.

Ekonomikas un sabiedrības attīstības sekmēšana

15. Atzīstot, ka noturīgs miers un ilgtspējīga attīstība ir savstarpēji cieši saistīti, ES kā spēcīgs Afganistānas partneris attīstības jomā atkārtoti apliecina apņēmību stiprināt institūcijas, kas nepieciešamas mieram, stabilitātei un demokrātijai, papildus stingriem centieniem mazināt nabadzību. Šajā sakarībā ES atgādina būtisko finansiālo atbalstu, ko tā sniedz šai valstij. ES atzinīgi vērtē kopējo progresu, ko valdība ir panākusi savas vērienīgās reformu programmas īstenošanā; programma – jo īpaši Afganistānas Valsts miera un attīstības satvars – tika prezentēta 2016. gada Briseles konferencē.
16. Padome mudina valdību pastiprināt centienus, kas vērsti uz visu pašreizējā satvara "Uz pašpalāvēību ar savstarpēju atbildību" (SMAF) mērķu sasniegšanu. ES gaida Ženēvas savstarpējās atbildības satvara (GMAF) plānoto pieņemšanu; satvarā tiktu izklāstīti skaidri un izmērāmi reformu mērķi turpmākajiem gadiem.
17. ES vēlreiz apliecina savu atbalstu valdībai saskaņā ar Afganistānas Valsts miera un attīstības satvaru izstrādāto valsts prioritāšu programmu pilnvērtīgas darbības uzsākšanā. ES atgādina, ka ir jāizvērtē valsts prioritāšu programmu iznākumi.

Ar migrāciju un pārvietotajām personām saistīto problēmu risināšana

18. Padome atzīst, ka Afganistānas valdība ir apņēmības pilna attiecībā uz mūsu sadarbību ar migrāciju saistītajos jautājumos. Vienlaikus Padome vēlreiz norāda uz to, cik svarīga ir ES un Afganistānas Kopējā turpmākā virzība un dalībvalstu divpusējās vienošanās migrācijas jomā – šie ir neaizstājami rīki mūsu kopīgo mērķu noturīgai sasniegšanai, nodrošinot efektīvu atgriešanas un atpakaļuzņemšanas procesu un apkarojot migrantu kontrabandu un cilvēku tirdzniecību. To efektīvai īstenošanai ir jāturpinās bez mitēšanās, ievērojot starptautisko tiesību vispārējos principus.

19. Apzinādamās pārbaudījumus, ko reģiona valstīm rada migrācija un iedzīvotāju piespiedu pārvietošana, ES atzinīgi vērtē pozitīvās tendences saistībā uz atgriešanu no Pakistānas un atzīmē Afganistānas valdības centienus strādāt pie ilgtspējīgas atgrieztu personu reintegrācijas. Reintegrācija ir izšķiroši svarīgs elements miera procesa veiksmīgam iznākumam. ES turpinās atbalstīt (arī finansiāli) prognozējamu, drošu, sakārtotu un cieņpilnu Afganistānas valstspiederīgo atgriešanu no kaimiņvalstīm, kā arī to, lai svarīgāko migrācijas un iedzīvotāju piespiedu pārvietošanas radīto problēmu risināšanā īstenotu visaptverošu pieeju, kas balstīta uz Ņujorkas deklarāciju un Visaptverošo satvaru reaģēšanai bēgļu jautājumā (*CRRF*).
20. Padomei ir nopietnas bažas par iekšzemē pārvietoto personu humanitāro vajadzību apmēru un viņu smago situāciju. ES arī atzīmē, ka visneaizsargātākās kopienas ir skāris liels sausums plašos valsts apgabalos. ES turpinās sniegt uz vajadzībām balstītu humāno palīdzību Afganistānas iedzīvotājiem.
-